

Bemærkninger til forslaget

1. Baggrund

Landmændene og gartneriejerne har været ramt af den værste tørke i mands minde. Ikke siden Meteorologisk Institut i slutningen af forrige århundrede begyndte målinger, har der været registreret så lidt nedbør i en forårs- og sommerperiode. Selvsagt har det ramt de fleste landmænd og gartnerier hårdt. I ingen andre erhverv har vejrguderne så stor indflydelse på produktionen som i landbruget og gartneriet.

Sommeren 1992 vil af de fleste blive husket som en rigtig solrig, tør og varm sommer, men vil lige så sikkert af de fleste landmænd og gartneriejdere blive husket som en sommer, hvor tørken bevirkede store økonomiske tab for disse erhverv.

Dybest set ønsker landmænd at kunne forsørge sig og sine. Mange landmænd føler det nedværdigende, at når landbrugserhvervet bliver ramt af krise, så har erhvervet i gode år ikke haft ordentlig mulighed for at konsolidere sig og tegne forsikringer mod uventet høsttab, men har alene Folketinget at gå til.

Der er tidligere ydet hjælp til landmændene og gartneriejerne i forbindelse med usædvanligt vejrlig, og det er derfor på baggrund af de med års mellemrum tilbagevendende vejrlige problemer, at dette beslutningsforslag om en permanent løsning skal ses.

2. Historie – Tidligere høstabsordninger

Folketinget er tidligere blevet anmodet om at yde hjælp til landbruget i forbindelse med ugunstigt vejrlig.

Der er siden 1975 ydet høstabhjælp fire gange; i 1975 grundet tørke, i 1976 grundet tørke, i 1983 grundet regn i såtiden og senerehen tørke og i 1987 grundet regn i høsttiden.

1975-ordningen, jf. lov nr. 655 af 24. december 1975 om statsgaranti for lån til tørkeramte landmænd:

Ifølge loven bemyndiges landbrugsministeren til i tiden indtil den 1. august 1976 på statskassens vegne at yde statsgaranti for lån i pengeinstitutter til tørkeramte landmænd inden for en samlet beløbsramme på 150 mio. kr. Statsgarantien kunne som hovedregel ydes, såfremt udbyttet i 1975 af korn, rodfrugter og

græs lå under 60 pct. af det gennemsnitlige udbytte i 1973 og 1974.

Lånene løb i 6 år, hvoraf det første var afdragsfrit. Der kunne maksimalt ydes lån på 75.000 kr. pr. bedrift.

1976-ordningen, jf. lov nr. 536 af 17. november 1976 om statsgaranti for lån og rentetilskud til tørkeramte landmænd:

Ved loven bemyndiges landbrugsministeren til i tiden indtil den 1. august 1977 på statskassens vegne at yde garanti for lån, der inden for en samlet beløbsramme på 200 mio. kr. optages af landmænd, hvis høstudbytte var nedsat som følge af tørken i 1976.

Efter ansøgning ydes desuden tilskud af statskassen til delvis betaling af renten på lånene. Rentetilskuddet ydes i de første 7 år af lånenes løbetid. Tilskuddet udgjorde 5 pct. p.a. af den til enhver tid værende restgæld på lånene.

For at blive betragtet som tørkeramt landmand i lovens forstand skulle ansøgeren bl.a. opfylde følgende betingelser:

- 1) have erhvervet eller overtaget brugen af en landbrugsejendom før den 1. august 1976,
- 2) have kvæg- eller svinebesætning på ejendommen eller have kartofler som væsentlig salgsproduktion,
- 3) i 1976 have haft et udbytte på ejendommen af korn, rodfrugter og græs, der udgjorde under 60 pct. af gennemsnittet af udbyttet af de nævnte afgrøder i 1973 og 1974 og
- 4) af de oven for nævnte årsager være kommet i økonomiske vanskeligheder.

1983-ordningen, jf. lov nr. 531 af 16. november 1983 om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd:

Ifølge loven åbnes der mulighed for gennem gældssaneringsloven at yde støtte til landmænd, der i 1983 på grund af vejrforholdene havde lidt høsttab.

Der kunne ydes støtte til landmænd, der i 1983 havde haft et høsttab på over 30 pct. i forhold til gen-